

Lotte Boot (1976)

Bio

Lotte Boot groeide op in de stad Groningen. Als klein meisje las ze al alles wat los en vast zat. Eerst waren dat de opschriften op pakken hagelslag en potten pindakaas, maar al gauw werden dat stapels boeken.

Lotte's jeugd was niet altijd even makkelijk en het schrijven van een dagboek gaf haar veel rust in haar hoofd. Uiteindelijk heeft Lotte van schrijven haar beroep gemaakt en is ze journalist geworden.

Als correspondent in Amerika ging ze voor verschillende Nederlandse kranten en tijdschriften verhalen schrijven. Ze woonde drie jaar in Washington D.C.

Eén van de verhalen die Lotte toen schreef, was het levensverhaal van Brenda Paz, een meisje van Hondurese afkomst dat lid was van een gewelddadige straatbende, MS-13 (Maria Salvatrucha 13). Om dit verhaal te schrijven heeft Lotte zich helemaal verdiept in het leven van dit meisje.

Ze sprak met de voogd van Brenda, met jongerenwerkers, met FBI-agenten en openbare aanklagers.

Lotte's boek *Smiley* is gebaseerd op dit echtgebeurde verhaal. De hoofdpersoon uit het boek heet nu Julia en de naam van de straatbende heeft Lotte veranderd in Streetmaffia-11 (SM-11).

Lotte Boot

Smiley

Intro

Julia is een meisje van veertien jaar. Zes jaar geleden is ze met haar ouders en kleine broertje de grens met Amerika overgestoken, op zoek naar een beter bestaan. Tijdens de zware tocht is hun moeder gestorven. Nu woont Julia met haar vader en Luis in een arme buitenwijk van Washington D.C. Haar vader doet zwaar werk om aan de kost te komen en Julia zorgt voor haar broertje, ze brengt hem naar school en haalt hem op van de Kidsclub, de naschoolse opvang.

Julia zit sinds kort op highschool. Vroeger had ze geen vrienden en werd ze gepest, maar nu wordt ze vriendin met Ana, die lid is van een straatbende, *StreetMaffia-11* en is het pesten voorbij.

Via Ana krijgt Julia een vriendje, Dante, die de leider van deze bende blijkt te zijn. Hij geeft haar de bijnaam *Smiley*.

Ana haalt Julia over om ook lid te worden van SM-11. Op een feest van de bende laat ze zich al een kleine SM-11 tattoo zetten: 3 puntjes tussen duim en wijsvinger.

Voor het echte lidmaatschap kan Julia kiezen uit twee inwijdingsrituelen: ingesexed of ingejumpt worden.

Kiest ze voor het eerste, dan wordt ze verkracht door vijf jongens van de bende, kiest ze voor het tweede, dan wordt ze elf seconden lang in elkaar geslagen door bendeleden.

Julia kiest voor het laatste...

Fragment

Hoofdstuk 8

'Eén.'

'Twee.'

'Drie.'

'Vier.'

'Vijf... Harder!'

'Zes.'

'Zeven.'

'Acht. Nog harder!'

'Negen.'

'Tien.'

'Elf.'

Julia ligt ineengedoken op de grond. Ze heeft haar knieën opgetrokken. Haar onderarmen houdt ze beschermend over haar hoofd. Haar scheenbeen schrijnt, haar enkel voelt raar. De wervels in haar rug branden, in haar oogkas klopt de pijn. Wanneer ze probeert haar gezicht van het koude asfalt te tillen, krasen de scherpe steentjes langs haar wang. Ze proeft bloed. Een warm straaltje sijpelt vanuit haar neus langs haar bovenlip naar haar mondhoek. Ze strijkt met haar tong langs haar onderlip en schrikt van de venijnige steek in het opengebarsten vlees. Zó voelt het dus. Ze vervloekt Ana, die haar heeft wijsgemaakt dat de pijn wel mee zou vallen. Tranen sijpelen haar oor in. Of is het bloed? Nee, het vocht is zout, het prikt. Ze verbergt haar

gezicht en houdt zich stil. *Smile now, cry later*. Dus dit is jezelf bewijzen. Dit is laten zien dat je je pijn kunt verbijten, dat je niet wegloopt als het erop aankomt. Nou, dat heeft Julia laten zien. Ze heeft zich niet verdedigd.

Chico, Boca en Ana hadden haar in het donker, vanuit het niets, een steeg in gesleurd terwijl ze onderweg was naar de wasserette. Julia werd er volkomen door verrast. Het gesprek met Ana, waarin Julia moest kiezen tussen klappen of seks, had alweer twee maanden geleden plaatsgevonden. Julia had met haar homies de feestdagen doorgebracht en het nieuwe jaar ingeluid; ze had zich zo relaxed gevoeld dat ze was gaan denken dat het injumpen haar misschien wel bespaard zou blijven. Dat Dante haar wellicht zou beschermen.

Maar nee. Negra had vanaf de zijlijn staan tellen. En geroepen dat het nóg harder moest. Trut. En Ana? Hoe kon ze? Julia's schedel brandt waar haar zogenaamde vriendin haar de haren heeft uitgetrokken. Mag ze al opstaan? Of krijgt ze dan opnieuw klappen? Ze voelt een hand op haar hoofd en krimpt ineen.

'Goed gedaan, Smiley. Alles oké?' Het is de stem van Ana. Ze is naast haar neergeknield. Een ander aait voorzichtig over haar rug. Nu hoort ze ook Dantes stem. Ze had hem nog niet gezien, blijkbaar heeft hij op afstand staan toekijken. Cabrón.

'Smiley?' zegt hij. 'Je hebt het overleefd, kleintje. Knap werk.' Julia veegt zo onopvallend mogelijk haar tranen af aan haar mouw en duwt zichzelf omhoog. Maar zakt onmiddellijk weer door haar ellebogen. Opnieuw dat rottige asfalt tegen haar wang.

Waar is de kracht in haar armen? Dante pakt haar bij haar ene oksel, Ana ondersteunt haar andere arm. En Julia plaatst voorzichtig, tergend traag, haar voeten onder zich. Dan recht ze, als een marionet, schok voor schok, haar rug. Boca en Negra kloppen haar prijzend op haar schouder. Een pijnscheut schiet door haar lijf, maar ze laat niets merken.

‘Gefeliciteerd, Smiley. Welkom bij de clique,’ roept Chico haar van een afstandje grijnzend toe.

Julia perst er met veel moeite een glimlach uit. Ana en Dante helpen haar naar het einde van de steeg. Zwijgend steken ze de weg over. Een automobilist trapt hard op de rem en claxonneert geschrokken. Julia registreert het geluid maar blijft naar de grond kijken. Zo snel mogelijk naar huis, dat wil ze.

De galerij is donker. Alleen aan het eind brandt nog een lamp. En ook die flikkert. Het doet pijn aan haar ogen.

Aan. Uit. Aan

Uit. Aan. Uit.

Dante en Ana begeleiden haar naar de voordeur. Ze struikelen bijna over een vuilniszak die haar burens de galerij op hebben gesmeten. Dante vloekt. Hij haalt Julia’s sleutels uit haar jaszak en geeft de voordeur een zet. Ze duwen haar zachtjes richting badkamer. Daar leunt Julia met haar handen op de wastafel terwijl Ana in het kastje rommelt. Julia richt haar blik op de spiegel. Haar ogen verwijden zich. Is zij dat? Ze ziet eruit als zo’n professionele bokser die ze op tv wel eens total loss in de touwen heeft zien hangen.

‘Hebben jullie geen verbandtrommel?’ vraagt Ana. Ze houdt een pakje pleisters omhoog en een strip paracetamol. ‘Dit is alles wat ik kan vinden.’

Julia schudt traag haar hoofd. Ze klemt haar kiezen kreunend op elkaar als Ana met een nat wc-papiertje haar wonden dept.

‘Hier, neem deze.’ Dante legt twee pillen paracetamol op haar tong en reikt haar een bekertje water aan. Julia gooit met moeite haar hoofd achterover en slikt de pijnstillers door.

In de slaapkamer klinkt vanuit het onderste stapelbed een licht snurken. Luis is nog even vast in slaap als toen ze hem had achtergelaten. Gelukkig maar, hij zou zich rot zijn geschrokken als hij haar zo had gezien.

Ana en Dante geven haar allebei een voorzichtige omhelzing.

‘Ik ben trots op je,’ fluistert Ana in haar oor. ‘Het spijt me dat ik je pijn heb gedaan.’ Julia glimlacht flauwtjes. Ana heeft alleen maar gedaan wat ze moest doen, dat weet Julia ook wel. Maar het is alsof haar hersenen niet kunnen bevatten dat iemand die ze vertrouwt aan zoiets meewerkt.

Ana en Dante helpen haar het trapje op naar haar eigen bed en sluiten dan de deur achter zich. Julia laat zich voorzichtig achterover in haar kussen zakken. Zelfs haar oude, doorgezakte matrasje is nog te hard. Ze kijkt naar de foto van haar moeder en voelt tranen branden. Slapen lukt niet. Ze kan geen enkele houding vinden die comfortabel is. Pas als uren later de voordeur met een klap dichtvalt en het vertrouwde geluid van een telenovela door de muur dringt, voelt Julia haar oogleden zwaarder worden.

Als de volgende ochtend haar wekker gaat, blijft Julia roerloos liggen. Het is alsof ze door een trein is overreden, ze zou niet weten hoe ze zich moest bewegen. Kreunend trekt ze haar dekens wat verder over zich heen en grabbelt haar telefoon onder haar hoofdkussen vandaan om het alarm uit te zetten.

‘Zus?’ Luis is op zijn eigen bed gaan staan en staart met grote ogen naar haar gehavende gezicht. ‘Heb je een ongeluk gehad?’ Julia weet even niet wat ze moet zeggen.

‘Ben je gevallen?’ Julia glimlacht, en meteen voelt ze een venijnige steek in haar lip. Ze hoort weer de stem van Sue, de directrice van de Kidsclub, in haar hoofd: Jij moet het goede voorbeeld geven. Misschien moet ze zeggen dat ze inderdaad gevallen is; Julia kan zelf niet eens geloven dat ze is ingejumpt. Als ze terugdenkt aan gisteravond, voelt ze de adrenaline door haar lichaam schieten. Niet alleen van angst, maar ook van trots en opwinding: ze hoort voor het eerst van haar leven ergens bij. Wat weet Sue daar nou van?

‘Zu-hus! Zég nou eens wat!’ Julia steekt haar hand uit en woelt door zijn haren. Dan herinnert ze zich de eerste van de Vijf Gouden Regels: Draag je lidmaatschap uit.

‘Ik ben ingewijd, Luis,’ zegt ze. ‘Door SM-11.’ Ze zal het voor Luis hoe dan ook niet verborgen kunnen houden, hij zal haar toch zien rondhangen met haar homies.

Luis’ mond valt open. ‘Ben je serieus ingejumpt?’ De uitdrukking in zijn ogen is verschoten van bezorgdheid naar bewondering. In zijn ogen schitteren lichtjes.

‘Weet je dan wat dat is, injumpen?’ vraagt ze hem verbaasd.

‘Natuurlijk weet ik wat dat is. Deed het zeer? Hoeveel waren het er? Duurde het echt elf seconden?’

‘Hoe wéét je dat allemaal?’

Hij haalt onverschillig zijn schouders op. ‘O, gewoon. We spelen wel eens injumpertje op het schoolplein. Voor nep natuurlijk, hè?’ Julia volgt met haar wijsvinger de welving van zijn neus, duwt zacht op het puntje. ‘Ik vertel het je nog wel een keer, nu moet je naar school.’ Ze sluit haar geschaafde knokkels om zijn hand. Zijn vingers voelen koud aan. Het vriest nog steeds. Ze zal blij zijn als de winter voorbij is. ‘Ga je maar aankleden. En kun je vandaag zelf naar school lopen? Ik blijf liever nog even in bed. Luis maakt zijn borst breed en steekt zijn kin in de lucht. ‘Natuurlijk kan ik dat, ik ben geen kleuter meer!’ Hij springt van het stapelbed op de grond, grist zijn kleren van de vloer en rent de gang op. Julia luistert naar zijn gerommel in de keuken. Even later hoort ze hem vrolijk ‘Adiós!’ roepen.

‘Psst. Julia!’ Julia schrikt wakker van een fluisterende meisjesstem naast zich. Hoe lang heeft ze geslapen? Ze opent haar ogen en kijkt in het gezicht van Ana.

‘Hè? Hoe ben jij nou binnengekomen?’ vraagt Julia.

Haar vriendin haalt haar schouders op: ‘De deur stond open.’ Die heeft Luis natuurlijk niet goed dichtgedaan.

‘Slaapt mijn vader nog?’ Ana knikt en maakt een luid snurkend geluid. Julia glimlacht zo goed en zo kwaad als ze kan.

Dan klimt Ana het stapelbed op en gaat aan het voeteneind zitten. Ze houdt een papieren zak van Subway omhoog. 'Hier, ik heb ontbijt voor je meegenomen.'

Julia pakt dankbaar de sandwich aan en neemt een hap.

Ze krimpt ineen van de pijn. Haar kaak.

'Gaat het wel met je?' vraagt Ana. Ze raakt met de rug van haar hand voorzichtig Julia's gezicht aan.

Julia schrikt onwillekeurig terug. 'Waarom had jij me eigenlijk gezegd dat dat injumpen wel meeviel? Het deed fucking zeer, amiga. En nog.'

Ana kijkt schuld bewust naar haar handen. 'Sorry. Dat is nu eenmaal wat je doet bij nieuwe leden, je vertelt nooit hoe het echt is. Anders was je er vast voor teruggeschrokken.'

'Was jouw inwijding net zo heftig?' Meteen heeft Julia spijt van haar vraag. Wil ze dat eigenlijk wel weten?

'Ja,' antwoordt Ana nauwelijks hoorbaar. Ze staart met een lege blik voor zich uit. 'Minstens. Maar op een andere manier, dat wel.' Dan herstelt ze zich en zet haar kenmerkende brutale smoel op. 'Gelukkig ben ik niet vies van een potje seks.'

Ana en haar eeuwige bravoure. Haar vriendin buigt zich voorover en geeft haar voorzichtig een kus op haar wang. 'Gefeliciteerd, je bent een echte chola! Vanaf nu hoor je er helemaal bij.' Ze pakt Julia's hand en kijkt haar indringend aan. 'Weet je waar die drie stipjes voor staan?'

'Mi vida loca toch? Dat heb je me zelf verteld.'

Ana schudt haar hoofd. 'Er is nog een betekenis.' Ze drukt met haar wijsvinger een voor een op de stipjes.

‘De gevangenis...het ziekenhuis... de begraafplaats... Dat zijn de enige manieren waarop je SM-11 kunt verlaten,’ zegt ze. ‘Lid van SM ben je voor het leven.’

Julia fronst haar wenkbrauwen. Alsof ze haar kunnen tegenhouden als ze de bende ooit wil verlaten.

Smiley, Uitgeverij Bertram + De Leeuw, pagina 69 t/m 74

Woorden die je misschien niet kent:

homies	leden van de bende
cabrón	klootzak
amiga	vriendin
chola	vrouwelijk lid van een bende
telenova	Latijns-Amerikaanse soap
mi vida loca	mijn gekke leven

1. Wat vind je van het verhaal?,

- a. Spannend
- b. Afschuwelijk
- c. Interessant
- d. Niet interessant

Maak een keuze uit de antwoorden. Misschien zijn andere meningen of combinaties van meningen mogelijk. Schrijf kort op waarom je dit vindt. Bespreek je antwoord met klasgenoten.

2. Waarom denk je dat Julia niet terugvecht bij haar injumping?

- a. Tegen zo veel agressie was terugvechten niet mogelijk.
- b. Ze wil laten zien aan haar vrienden dat ze keihard is.
- c. Ze weet dat het na 11 seconden afgelopen zal zijn
- d. Ze hoopt dat Dante wel zal ingrijpen
- e. Ze was door de aanval zo verrast dat ze verlamd van schrik was.

Misschien zijn er meer antwoorden mogelijk, maar misschien heb je zelf nog wel een heel andere mening. Schrijf dan in je eigen woorden op wat jouw mening is.

3. Deze georganiseerde bendes zal je waarschijnlijk op jullie school niet zo gauw tegenkomen.

Hoe zou dat komen, denk je? Maar misschien zijn er wel situaties die hier een klein beetje op lijken. Welke bijvoorbeeld?

4. Waarom denk je dat Julia er zo veel voor over heeft om bij StreetMafia-11 te horen?

Kan je dat ook letterlijk in de tekst vinden?

5. Hoe zal dit verhaal volgens jou aflopen? En hoe zou je willen dat dit verhaal afloopt?

6. Wat zou je de schrijver willen vragen?

Lees de bio van Lotte Boot om vragen te bedenken